

EL LLENGUATGE

L'oblit

Es diccionaris de barbarismes, especialment quan tracten d'esmenar formes deturpades o alterades més que no pas de substituir mots totalment estranys a l'idioma però que han aconseguit d'introduir-s'hi, amaguen algunes vegades la realitat de la llengua, perquè es pot esdevenir que l'expressió més usual —en llenguatge correcte, és clar— no es resolgui amb aquell mot al qual es restitueix la seva forma correcta, sinó amb un mot d'una altra família o, sovint, per mitjà d'una perífrasi o una locució, i no és pas aventurat de suposar, en alguns casos, que si la forma de certs mots ha resultat alterada o deturpada és perquè en realitat ja eren poc vius o usuals, el llenguatge popular mostrant habitualment preferència per d'altres termes.

Així, si bé és evident que un vocabulari de barbarismes no pot deixar d'incloure formes com «olbida» (o «olvidar») i «olbit» (o «olvit») i que ha de proposar, en primer lloc, per a substituir-les, les formes correctes *oblidar* i *oblit*, si es limita a aquesta proposta pot induir el consultant a un ús excessiu o exclusiu d'aquestes formes, a les quals, en canvi, el llenguatge popular prefereix ben sovint d'altres termes.

Observem que les definicions del Diccionari Fabra dels diversos significats amb què pot ésser usat el verb *oblidar* són totes formades, llevat d'una, per frases negatives, com *no recordar* (alguna cosa), *no pensar* (en algú o en alguna cosa), *no recordar-se*, etc., i són sens dubte aquestes frases negatives les que trobem més sovint en el llenguatge popular i aquelles a què espontàniament recorreriem en molts casos si no partíem del model incorrecte «olbida» la forma del qual érem capaços d'esmenar degudament. Cal tenir en compte, a més, que les modificacions adversals sovint contribueixen, en realitat, a precisar o emfasitzar el sentit del verb. Així, dient *No es recorda de mi* expresseu més aviat un oblit momentani o circumstancial, però si diem *Ja no es recorda de mi* indiquem un oblit total, és a dir, la mateixa idea que un llenguatge no tan espontani resoldria amb la frase *M'ha oblidat*.

El substantiu, *oblit*, no té, és clar, aquestes equivalències negatives, però cal tenir en compte sinònims com *descuit*, *distracció* o *badada*. D'altra banda, és ben sabut que una llengua com el català prefereix ben sovint les frases verbals a les frases nominals.

Albert Jané